

Den totale undergang

Landestheater bruger Melvilles »Moby Dick« til allegorier på menneskets grådige og enfoldige kamp mod naturens kolossale kræfter - og til et studie af de dynamikker, der opstår i en gruppe af mennesker.

ANMELDELSE

Rendsborg. Naturens kræfter ligger hele tiden og lurser i mørket i Landestheater spændende opsætning af Moby Dick. Vi ser aldrig rigtig den store, hvide hval som det centrale symbol på den mægtige Moder Natur, som mennesket kæmper en omsonst kamp imod. Men viser hvilke gestalter, der som kontrast til det sorte blivers indbilleder på de højere ikke-materielle værdier.

Hvis vi ikke lige selv regner ud, hvad vi skal med en opsætning af Herman Melvilles romanklassiker her i 2017, så får vi en pædagogisk håndsrækning fra et videodesign med billeder af menneskets uhaemmede udnyttelse af naturen. Blandt andet billeder af store tønder med atomaffald, der gemmes væk i underjordiske depoter - en sekvens fra starten på forestillingen.

Man kan bebrejde stykket for at skære det hele lidt for meget ud i på p, når der vises brudestykker af video-billeder med tråde til vor tids miljøproblemer, men man kan også sige, at stykket hjælper publikum på vej ind til de mange allegorier, som Herman Melville senere præsenterer i sin sit værk.

Moby Dick er skildringen af hvalfångerkaptajnen Ahab (Reiner Schleberger) og dennes fanatiske jagt på »den store hvide hval«, kaskelothvalen Moby Dick, som han vil have hævn på, fordi den i en tidligere kamp kostede ham det ene ben. Ahab besættede og hævnørst bliver skæbnesvanger for besætningen på hvalfångerskibet »Perquod«, hvor et magtfuldkomment dikta tur ender med den totale undergang. Som Stubb (Simon Keel) fra besætningen siger på et tidspunkt: »Kaptajnen bryder ikke reglerne. Kaptajnen er lig med reglerne.«

Symbolikken

Symbolikken i navnet Ahab ligger lige for: Ahab var navnet på den gudløse hersker i det nordlige Is-

RESUMÉE

Das Schleswig-Holsteinische Landestheater verwirklicht Herman Melvilles Romantik-Klassiker »Moby Dick«, um Aussagen über den gierigen und einfachen Kampf der Menschheit gegen die kolossalen Kräfte der Natur zu treffen - und für eine Untersuchung über menschliche Gruppen-Dynamik.

Und sollten wir nicht selber herausfinden, was wir mit der Aufführung des Romantik-Klassikers im Jahre 2017 anfangen sollen, erhalten wir eine pädagogische Hilfe in Form eines Videos mit Bildern, die die hemmungslose Ausbeutung der Natur zeigen.

Nach einigen eher mittelmäßigen Aufführungen am Landestheater tritt nach diesem großartigen Theatererlebnis das Gefühl der Bereicherung ein.

rael, som af profeten Elias blev spået Guls straf for sit hengnsløse had og tyranni. I det hele taget er den mellem menneskelige interaktion om bord på skibet et sociologisk studium værd.

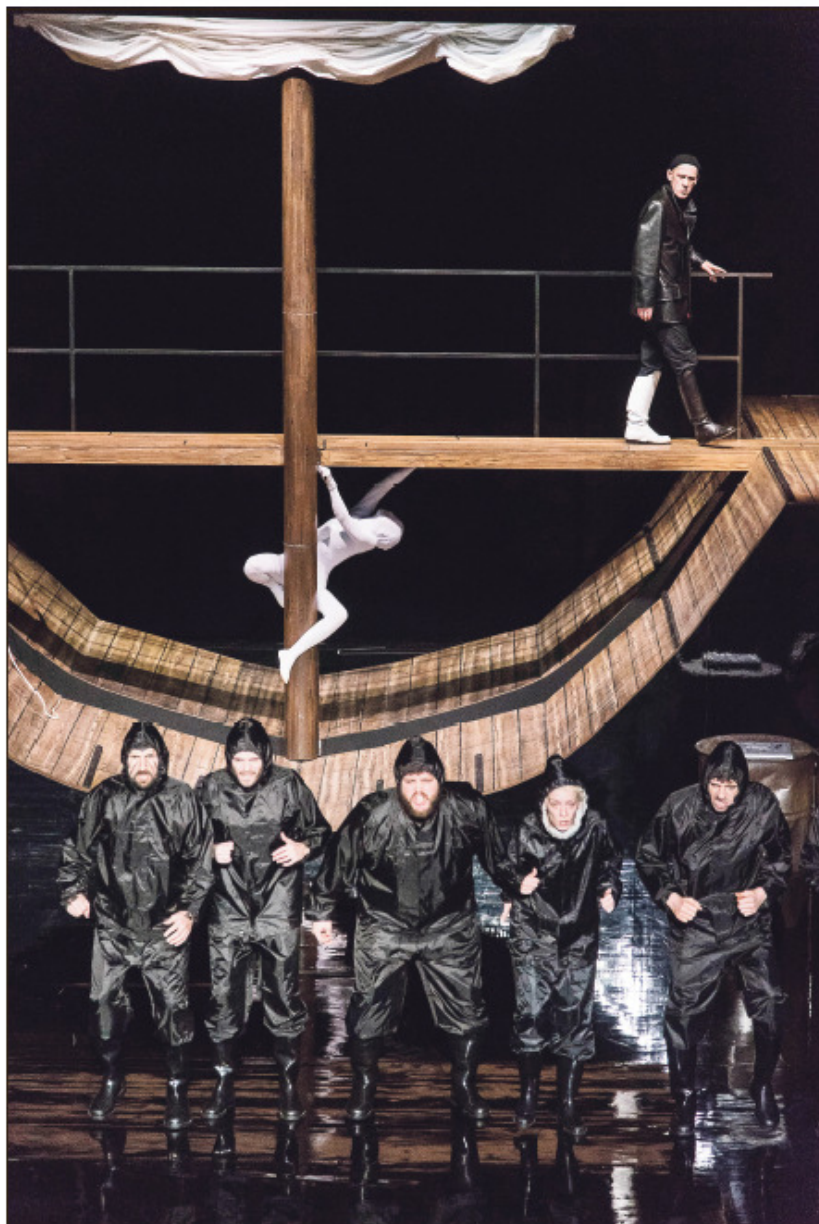
Melville a lter ego i historien er Ishmael (Lorenz Baumgarten), der op søger den eneste øv erlevende fra hvalfangerskibet »Perquod«, den des illusionære de Nickerson (René Rollin).

Moderniseret

Fle re steder er fortællingen fra 1800-tallet (dengang store hvalfångerskibe fra USA jagede hvaler på havet for at få fat i hvalernes olie til energiforbrug) blevet moderniseret, og det er sket uden, at der øv es vold mod hensigt og handling. Opdateringen er tværtimod gennemført elegant og med omtanke.

Det er en opsætning med overdådige scenebilleder med de hvide væsener, der på et tidspunkt spreder lange hvide lagen er- og hvalen- ud over publikums salen. I scene/ bden opstår ofte flere lag med en væden bag et grømsket og dermed gennemsigtigt lærred samt effektfuld og smuk oftest blå-violet belysning.

Selv om undertegnede har fået en allergi over for forestillinger, hvor skuespillernes skal bevæge sig rundt i salen, uden at det i sig selv er begrundet, så kan jeg leve med den måde, det gøres på i »Moby Dick«. Som for eksempel i en dialog med de hvide gestalter (Manja Hauke, Katrin Schilom og Lisa Karlström), der

Kaptajnen (Reiner Schleberger) glæder på dækket på skibet tager hele sin besætning med ned - på nær én. Forrest fra venstre er det Nead Subat, Christian Simon, Timon Schleheck, Neele Frederike Maak og Simon Keel. På masten ses en af de hvide gestalter, der bærer flere symbolikker i sig. (Foto: Henrik Matzen)

indtager en position på ballonen bagest i salen.

Stor teateroplevelse

Nogle steder løses den lidt trostesløse fortælling op med moderne musik og humoristiske indslag, der undgår al for megen ballade og ramasjang. Et eksempel er en scene, hvor den stumme Bj (Neele Frederike Maak) sættes til at drikke 20 glas vand. Hvordan hun klarer dette uden at elspløde re, det skal ikke fortælles her. Så forsvinder pointen.

De sidste tre roller som sømandene Queequeg, Flask og den ikke uvæsentlige figur Starbuck varetages af henholdsvis Nead Subat, Christian Simon og Timon Schleheck, hvor især den sidste falder i øjnene både på grund af rollens styngde og det overbevisende skuespil. En væsentlig andel i succesen har dog veterarerne Reiner Schleberger og René Rollin, der alle udnytter deres store potentielle fuldt ud.

Efter nogle halvtime lange opættninger på Landestheater føler man sig

igen stærkt beriget efter denne store teateroplevelse.

Schleswig-Holsteinisches Landestheater: Moby Dick - skuespil baseret på Herman Melvilles roman. Scenografi og kostume: Simone Steinhorst. Video: Elmar Szücs. Premiere på Rendsborg Teater den 16. december.

Hans Christian Davdsen hcd@fa.de